

**Перші відомості про водні гриби
Національного природного парку "Гетьманський"
Кузнєцов М. О.**

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків

e-mail: makskuznecov28@gmail.com

Водні гриби – унікальна група організмів, представники якої колонізують занурені у воду органічні субстрати рослинного або тваринного походження [1]. Це не систематична, а еколого-трофічна група, яка поєднує представників кількох царств живої природи. Найчисельнішою складовою водних грибів є представники відділу Oomycota Arch з царства Chromista Caval.-Sm [2].

Основною функцією водних грибів в екосистемах є руйнування різноманітних органічних речовин, що потрапляють у водойми. Переважно це матеріали рослинного походження, але деякі водні гриби можуть бути залучені до деградації тваринних решток. Серед водних грибів є факультативні, а також вузькоспеціалізовані облігатні паразити вищих рослин, водоростей, найпростіших, риб, земноводних, і навіть інших водних грибів. Деякі представники цієї групи використовуються в біоіндикації для визначення забруднення водойм [5]. У порівнянні з іншими екологічними групами грибів, водні залишаються дослідженими недостатньо. Тому подальше вивчення їх різноманіття та екологічних особливостей є важливим науковим завданням [4].

У ході дослідження водойм Гетьманського ННП у період з жовтня 2020 по квітень 2021 рр. нами було відібрано та проаналізовано 134 проби води і ґрунту. Результативними виявилися 78 проб, з яких було виділено 126 зразків водних грибів, що були віднесені до 25 видів, які є представниками 4 порядків, 4 родин, 11 родів, 2 відділів: Oomycota Arch та Plasmodiophoromycota Whittaker.

З них переважна більшість – 24 види є представниками 10 родів, 3 родин, 3 порядків відділу Oomycota Arx. Це *Achlya caroliniana* Coker, *A. colorata* Pringsh., *A. conspicua* Coker, *A. racemosa* Hildebr., *Aphanomyces laevis* de Bary, *Ap. volgensis* Domashova, *Globisporangium echinulatum* (V.D. Matthews) Uzuhashi, Tojo & Kakish., *Isoachlya rhaetica* (Maurizio) Cejp, *I. torulosa* (de Bary) Cejp, *Newbya oblongata* (de Bary) Mark A. Spencer, *N. olyandra* (Hildebr.) Mark A. Spencer, *N. recurva* (Cornu) M.W. Dick & Mark A. Spencer, *N. spinosa* (de Bary) Mark A. Spencer & M.W. Dick, *Petersenia lobata* (H.E. Petersen) Sparrow, *Pythiopsis humphreyana* Coker, *Pythium diclinum* Tokun., *P. tenue* Gobi, *Saprolegnia diclina* Humphrey, *S. ferax* (Gruith.) Kütz., *S. hypogna* Pringsh., *S. parasitica* Coker, *S. richteri* P.G. Richt. ex R.L. Seym., *S. turfosa* (Minden) Gäum. та *Thraustotheca clavata* (de Bary) Humphrey. Один вид – *Woronina polycystis* Cornu відносять до однієї родини, одного порядку відділу Plasmodiophoromycota Whittaker. Назви видів наведено відповідно до Index Fungorum [3].

Серед виявлених нами видів на особливу увагу заслуговують *Achlya conspicua* Coker та *Petersenia lobata* (H.E. Petersen) Sparrow, які були зареєстровані вперше для території України. Найбільш численними видами були *Saprolegnia ferax* (Gruith.) Kütz. (45 зразків) та *Achlya colorata* Pringsh. (16 зразків).

Отримані дані свідчать, що територія НПП «Гетьманський» є сприятливою для розвитку водних грибів, тому подальше поглиблене дослідження водної мікобіоти парку залишається актуальним.

Роботу виконано під керівництвом О.Ю. Акулова, к.б.н., доцента та О.П. Неділько – старшого викладача кафедри мікології та фітоімунології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Список використаних джерел

1. Beakes G. W., Honda D., Thines M. (2014). Systematics of the Straminipila: Labyrinthulomycota, Hyphochytriomycota, and Oomycota. In *The Mycota* Vol. VII, part A (systematics and evolution). P. 39–97

2. Beakes G. W., & Thines M. (2016). Hyphochytriomycota and Oomycota. *Handbook of the Protists*. P. 1–71.
3. Index Fungorum (CABI Bioscience) [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <http://www.indexfungorum.org>
4. Johnson T. W. (2003). *Biology and systematics of the Saprolegniaceae*. Wilmington: University of North Carolina, Dept. of Biological Sciences. 223 p.
5. Webster J., Weber R. (2007). Straminipila: Oomycota. In *Introduction to Fungi*. P. 75–126